

16. november 2021
MIM 092

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 10574/2021 af dd.mm.2021 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår ændring af godkendelsesbetingelserne for aktivstoffet penflufen (Komitesag)

Resumé

Kommissionen foreslår, at godkendelsen af aktivstoffet penflufen indskrænkes i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler (komitesag). Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at godkendelsesbetingelserne ændres for stoffet i bilag til Kommissionens forordning nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. For penflufen foreslås det, at anvendelse til bejdsning af læggekartofler ikke længere skal være tilladt. Forslaget forventes behandlet på et videomøde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 1. og 2. december 2021, og efterfølgende sat til skriftlig afstemning. Der er ikke godkendt midler med stoffet i Danmark. Der er ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner, kommuner eller staten. Der er ingen væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser, da der ikke er godkendt midler indeholdende penflufen i Danmark. Samlet set påvirker forslaget om ændret godkendelse af penflufen miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark neutralt. Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår grundvand og miljø. Regeringen agter at støtte Kommissionens forslag om indskrænkning af godkendelsesbetingelserne for godkendelsen af penflufen. Skulle forslaget ændres til en ikke-godkendelse af penflufen kan regeringen også støtte dette.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 10574/2021 af dd.mm.2021 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår ændring af godkendelsesbetingelserne for aktivstoffet penflufen.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 21(3), som fastlægger, at Kommissionen kan foreslå ændring af godkendelsesbetingelserne, hvis kriterierne for godkendelse jf. artikel 4 ikke længere er opfyldt.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen ændrede forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslaget.

Forslaget forventes behandlet på et videomøde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 1. og 2. december 2021, og efterfølgende sat til skriftlig afstemning.

Formål og indhold

Det foreløbige forslag drejer sig om ændring af godkendelsen af aktivstoffet penflufen i henhold til forordning om plantebeskyttelsesmidler. Det foreslås, at godkendelsen af penflufen indskrænkes så anvendelse til bejdsning af læggekartofler ikke længere skal være tilladt.

Aktivstoffet er blevet vurderet af en medlemsstat, og vurderingen er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper og endelig i arbejdsgrupper under den europæiske fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA), hvor flere af medlemsstaternes pesticidmyndigheder har deltaget. Denne vurdering har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål at indskrænke godkendelsen af aktivstoffet i henhold til forordning 1107/2009.

EFSA har udarbejdet en konklusionsrapport over risikovurderingen for aktivstoffet. Rapporten er tilgængelig på EFSA's hjemmeside.

Ifølge Kommissionens udkast til vurderingsrapporten, der hører til forslaget, har vurderingen af aktivstoffet ud fra de i bilag II angivne anvendelsesområder vist, at det kan antages, at aktivstoffet opfylder betingelserne i artikel 4 stk. 1-3 i forordning 1107/2009 for godkendelse. Det vil sige, at det er vist, at der ikke er uacceptable effekter for grundvand og menneskers sundhed.

Anvendelsesområder

Aktivstof	Anvendelsesområde
Penflufen	Bejdsning af frø før eller under såning, dog ikke læggekartofler før eller under lægning. Anvendelsen er begrænset til en gang hvert tredje år.

Når aktivstoffer er godkendt i henhold til forordning 1107/2009, er det efterfølgende en national opgave at tage stilling til, om de plantebeskyttelsesmidler, aktivstoffet indgår i, kan godkendes til brug i den pågældende stat. Denne stillingtagen skal ske på grundlag af de såkaldte "ensartede principper" samt den viden om aktivstoffet, der er opnået ved vurderingen. Denne vurdering er sammenfattet i de vurderingsrapporter, som er knyttet til forordningsforslaget.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en gennemførelsesforanstaltning til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Aktivstoffet penflufen er tidligere godkendt i EU i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler, som er direkte gældende i Danmark.

Der er ikke godkendt plantebeskyttelsesmidler indeholdende penflufen i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil stoffet forsat være optaget på bilag til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Økonomiske konsekvenser:

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vil ikke have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget om ændring af godkendelsesbetingelserne for penflufen påvirker miljøbeskyttelses niveauet i Danmark neutralt, da der ikke der er godkendt midler med stoffet i Danmark.

I 2013 vurderede Miljøstyrelsen, at penflufen er svagt kræftfremkaldende, og at derfor nok ville blive klassificeret som kræftfremkaldende i den laveste kategori for denne effekt, når stoffet blev sendt til klassificering hos ECHA (Europæiske Kemikalie Agentur). Forurening af grundvandet kunne ikke udelukkes for et af penflufens nedbrydningsprodukter i jord. Desuden blev der ikke vist sikker anvendelse for fugle i langtidsscenariet. Regeringen var derfor ikke enig med Kommissionen i, at der var vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for penflufen. Danmark stemte på den baggrund imod godkendelsen, som var til bejdsning af læggekartofler.

Danmark stemte også imod en udvidelse af godkendelsen i 2018 til også at omfatte andre frø end læggekartofler med en begrænsning til anvendelse hvert tredje år. Ved udvidelsen af anvendelsen blev der stillet krav om at ansøger skulle levere data på relevansen af metabolitten MO1, hvis penflufen blev klassificeret som mistænkt for at være kræftfremkaldende. Penflufen er efterfølgende blevet klassificeret som mistænkt for at være kræftfremkaldende, men ansøger har ikke indsendt data på relevans af MO1. Kommissionen har derfor foreslået, at anvendelsen til kartofler ikke længere skal være tilladt, og kun anvendelse til andre frø hvert 3. år bibeholdes. Anvendelse i andre frø end læggekartofler er ikke godkendt i nogle medlemslande.

På den baggrund agter regeringen at støtte indskrænkningen i anvendelsen af penflufen, så den ikke længere omfatter læggekartofler. Da der i EU ikke er godkendt midler til andet end læggekartofler vil indskrænkningen i praksis betyde et stop for anvendelsen af penflufen. Regeringen kan også støtte en ikke godkendelse af penflufen.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget. Det har givet anledning til bemærkninger fra Rådet for Grøn omstilling, der anbefaler at brugen af penflufen ophører for alle anvendelser.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag er det usikkert, om der vil være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det vurderes, at der ikke er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for aktivstoffet penflufen. Regeringen agter på denne baggrund at støtte forslaget om indskrænkning af godkendelsesbetingelserne for penflufen. Skulle forslaget ændres til en ikke-godkendelse af penflufen kan regeringen også støtte dette.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.